

सुरदेवर्षिगन्धर्वैरितश्चानुमते मम । विनिश्चयो हि प्रागेव नारदायं कृतो मया ।
 निवासं तत्र मे ब्रह्मा विदधातु पितामहः । यत्र देशे यथा जातो येन वंशेन वा वसन् ।
 तानहं समरे हन्यां तन्मे ब्रूहि पितामह ।
 ॥ ब्रह्मोवाच ॥ नारायणं सिद्धार्थमुपायं शृणु मे विभो । भुवि यस्ते जनयिता जननो च भविष्यति ।
 यत्र त्वञ्च महाबाहो जातः कुलकरो भुवि । यादवानां महदंशमखिलं धारयिष्यसि ।
 तांश्चासुरान् समुत्साद्य वंशं कृत्वात्मनो महत् । स्थापयिष्यसि सूर्यादां यथा तन्मे निशामय ।
 पुरा हि कश्यपो विष्णो वरुणस्य महात्मनः । जहार यज्ञिया गा वै पयोदाश्च महामखे ।
 अदितिः सुरभिश्चैव द्वे भार्ये कश्यपस्य तु । प्रदीयमाना गास्तास्तु नैच्छतां वरुणस्य तु ।
 ततो मां वरुणोऽभ्येत्य प्रणम्य शिरसा नतः । उवाच भगवन् गावो गुरुणा मे हता इति ।
 कृतकार्योऽपि गास्तात नानुजानाति मे गुरुः । अन्ववर्त्तत भार्ये द्वे अदितिं सुरभीं ततः ।
 मम ता ह्यक्षया गावो दिव्याः कामदुघाः प्रभो । चरन्ति सागरान् सर्वात्रक्षिताः खेन तेजसा ।
 कस्ता धर्वयितुं शक्नो मम गाः कश्यपादृते । अक्षयं याः चरन्त्यग्रं पयो देवास्ततोपमं ।
 प्रभुर्वा व्यथितो ब्रह्मन् गुरुर्वा यदि वेतरः । त्वया नियम्याः सर्वे वै त्वं हि नः परमा गतिः ।
 यदि प्रभवतां दण्डो लोके कार्यमजानतां । न विद्यते लोकगुरो नासते लोकसेतवः ।
 यथा वाऽस्तु तथा वाऽस्तु कर्त्तव्ये भगवान् प्रभुः । मम गावः प्रदीयन्तां ततो गन्ताऽस्मि सागरं ।
 आत्मा मम हि ता गावो या गावः सत्वमय्यं । लोकानां त्वत्प्रवृत्तानामेकं गोब्राह्मणं स्मृतं ।
 चातव्याः प्रथमं गावस्तातास्त्रायन्ति ता द्विजान् । गोब्राह्मणपरित्राणे परित्रातं जगद्भवेत् ।
 इत्यम्बुपतिना प्रोक्तो वरुणेनाहमच्युत । गवां कारणतत्त्वज्ञः कश्यपे शापमुत्सृजं ।
 येनांशेन हता गावः कश्यपेन महात्मना । स तेनांशेन जगतीं गत्वा गोपत्वमेत्यति ।
 या च सा सुरभिर्नाम अदितिश्च सुरारणे । उभे ते तस्य वै भार्ये सह तेनैव यास्यतः ।
 ताभ्यां सह स गोपत्वे कश्यपो भुवि रंश्यते । तदस्य कश्यपस्यांशेजसा कश्यपोपमः ।
 वसुदेव इति ख्यातो गोषु तिष्ठति भूतले । गिरिर्गोवर्द्धनो नाम मथुरायास्त्वदूरतः ।
 तत्रासौ गोव्यभिरतः कंसस्य करदायकः । तस्य भार्याद्वयश्चैव अदितिः सुरभिलया ।
 देवकी रोहिणी चैव वसुदेवस्य धीमतः । तत्रावतर लोकानां भवाय मधुसूदन ।
 जयाशीर्ष्वचैनस्त्वेते वर्द्धयन्ति दिवौकसः । आत्मानमात्मना हि त्वमवतार्य महीतले ।
 देवकी रोहिणीश्चैव गर्भाभ्यां परितोषय । तत्र त्वं शिशुरेवादौ गोपालकृतलक्षणः ।
 वर्द्धयस्व महाबाहो पुरा चैविक्रमे यथा । क्वादयित्वात्मनात्मानं मायया गोपरूपया ।
 गोपकन्यासहस्राणि रमयंश्चर मेदिनीं । गाश्च ते रचता विष्णो वनानि परिधावतः ।
 वनमालापरिचिपंधन्या द्रक्ष्यन्ति ते वपुः । विष्णो पद्मपलाशाच्च गोपालवसतिङ्गते ।
 वाले त्वयि महाबाहो लोको बालत्वमेत्यति । तद्भक्ताः पुण्डरीकाच्च तव चित्तवशानुगाः ।

२१३

२१४

२१५

२१६

२१७

२१८